

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-12-16
Besvaras senast
2022-01-03

Till arbetsmarknads- och jämst ldhetsminister Eva Nordmark (S)

2021/22:656 Arbetsintegrerande sociala företag och Arbetsförmedlingens reformering

Arbetsintegrerande sociala företag (ASF) har som övergripande mål att genom arbete och delaktighet integrera människor i samhälle och arbetsliv – människor som av olika skäl har svårt att få eller behålla ett arbete. ASF erbjuder även arbetsträning och rehabilitering för att de som deltar i verksamheten ska kunna gå vidare till en anställning på den reguljära arbetsmarknaden. ASF fyller därmed en viktig funktion för såväl många långtidsarbetslösa som f r samhället i stort.

Långtidsarbetslösheten var stor redan innan pandemin. Trots högkonjunktur och stark efterfrågan på arbetskraft var drygt 150 000 personer långtidsarbetslösa. Under pandemin har långtidsarbetslösheten ökat kraftigt. I slutet av november var mer än 181 000 personer långtidsarbetslösa. Det  r närmare h lfsten av det totala antalet inskrivna på Arbetsförmedlingen. Samtidigt som långtidsarbetslösheten  r rekordhög, och behoven av riktade åtgärder gentemot denna grupp  r större än på länge, har stödet från Arbetsförmedlingen minskat. Orsaken är den pågående reformeringen av myndigheten som innebär att en stor del av Arbetsförmedlingens verksamhet ska upphandlas och bedrivas av privata aktörer.

Vi har återkommande nåtts av rapporter om hur Arbetsförmedlingen, med hänvisning till konkurrens med upphandlade t nster, väljer bort anvisning till f rstarkt arbetsträning på ASF, vilket f r stora konsekvenser såväl för arbetssökande i behov av insatsen som f r arbetsintegrerande sociala företag och andra civilsamhällesaktörer. Även kommuner och samordningsförbund, som vill genomföra olika typer av samverkansprojekt med Arbetsförmedlingen för grupper som befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden, signalerar att de numera ofta m ts av argumentet att det konkurrerar med upphandlade t nster. Denna utveckling syns  cks  tydligt i remissvaren gällande den fortsatta reformeringen av Arbetsförmedlingen (Ds 2021:27).

Vi noterar att regeringen nyligen uppdragit åt Arbetsförmedlingen att ”analysera och redovisa vissa förutsättningar inför den närmare utformningen av vidareutvecklade matchningst nster och som underlag för den fortsatta reformeringen av myndigheten.” I uppdraget framgår det att ”Arbetsförmedlingen ska utforma och anskaffa matchningst nster på ett sätt som beaktar att det även fortsättningsvis ska finnas en bredd av andra

arbetsmarknadspolitiska insatser för arbetssökande som utförs av t.ex. leverantörer, kommuner, arbetsgivare och idéburna aktörer, eller i Arbetsförmedlingens egen regi. Arbetsförmedlingen ska verka för att ett sådant utbud av insatser ska finnas genom anskaffning, samverkan eller överenskommelser och säkerställa att den enskilde prövas brett mot och kan anvisas till olika arbetsmarknadspolitiska insatser utifrån vad som är arbetsmarknadspolitiskt motiverat. Detta gäller särskilt för dem som har behov av förberedande eller mer rustande insatser än vad som ges inom ramen för matchningstjänster.” (A2021/01978).

Vi ser denna bredd av aktörer som central och anser i synnerhet att insatser som förstärkt arbetsträning behöver värnas och utvecklas. Denna insats möjliggör för engagerade arbetsgivare att efter överenskommelse med Arbetsförmedlingen bidra till en lösning av långtidsarbetslösheten och få kostnadsersättning för det. Därför är ovanstående förtydligande från regeringen välkommet.

Vi känner dock stor oro för regeringens förmåga att styra Arbetsförmedlingen. Rättsavdelningen inom Arbetsförmedlingen har sedan länge i uppdrag att titta på frågan, men något uttalande därifrån har ännu inte kommit. Trots detta väljer Arbetsförmedlingen att, efter att ovanstående uppdrag kommit, gå ut med ytterligare en upphandling av tjänster som än mer liknar förstärkt arbetsträning med fördjupad bedömning och insatserna i många av de projekt som utförs inom ramen för FINSAM och i samverkan med kommunerna. Fullföljs denna upphandling kommer sannolikt svårigheterna att använda insatser som görs inom ramen för samverkan och överenskommelser öka än mer. Det riskerar att drabba såväl de långtidsarbetslösa som ASF.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga arbetsmarknads- och jämställdhetsminister Eva Nordmark:

Avser ministern att ta några initiativ för att säkerställa att kommande upphandlingar inte äventyrar att det även fortsatt kan finnas en bredd av arbetsmarknadspolitiska insatser som utförs inom ramen för samverkan och överenskommelser?

.....

Ali Esbati (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck